

Sygn. akt V CSK 394/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa M. D.

przeciwko P. [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 stycznia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 lutego 2017 r., sygn. akt V ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, oddala
wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Skarżąca wskazała w uzasadnieniu wniosku istnienie potrzeby wykładni art. 46 ust. 4a ustawy prawo zamówień publicznych. Wyjaśnienia wymaga, czy zamawiający może zatrzymać wadium na podstawie tego przepisu wyłącznie w wypadku braku złożenia przez wykonawcę dokumentów żądanych na podstawie art. 26 ust. 3 p.z.p., czy także w wypadku złożenia dokumentów, które jednak nie potwierdzają spełnienia przez niego warunków udziału w przetargu na dzień składania ofert. Skarżąca wnosi o wyjaśnienie, czy powinna być stosowana wykładnia literalna czy celowościowa tegoż przepisu, skoro w każdym z tych wypadków efektem niezłożenia czy też złożenia dokumentów, jednakże nie

potwierdzających spełnienia warunków udziału w przetargu na dzień składania ofert, będzie wykluczenie wykonawcy z przetargu. Ponadto uzasadniać wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jej oczywista zasadność.

W piśmie z dnia 7 września 2017 r. skarżąca powołała się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2017 r., III CZP 27/17, zgodnie z którą *„wadium podlegało zatrzymaniu na podstawie art. 46 ust. 4a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 października 2014 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 907) także wtedy, gdy wykonawca w odpowiedzi na wezwanie złożył dokumenty lub oświadczenia, ale z ich treści nie wynikało potwierdzenie okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy.”*

Należy zwrócić uwagę, że poza sformułowaniem postulatu wykładni przepisu skarżąca nie przedstawiła jurydycznej argumentacji potwierdzającej taką potrzebę. Uzasadnienie podstaw skargi nie jest jednoznaczne z uzasadnieniem wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania.

Wykładni wskazanego przepisu Sąd Najwyższy dokonywał wielokrotnie, także w powołanej przez skarżącą uchwale. Skarżąca nie zwróciła jednak uwagi, że w uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy stwierdził także, że nie każde uchybienie wykonawcy w realizacji wezwania, o którym mowa w art. 26 ust. 3 p.z.p., uzasadnia zatrzymanie wadium, ponieważ ocenie w kontekście zawinienia wykonawcy muszą podlegać wszystkie okoliczności niewykonania w sposób ścisły wezwania i wpływu tego uchybienia na przebieg postępowania przetargowego.

Formalizm przy ocenie spełnienia SIWZ i przy zasadach zwrotu czy zatrzymania wadium ma uzasadnienie w ogólnym charakterze prawa zamówień publicznych, jednak podobnie należy traktować także pozostałe postanowienia. Według zaś istotnej dla sporu treści SIWZ wymogiem była *„opłacona polisa, a w przypadku jej braku inny dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia*. Do takiej treści nawiązywało też wezwanie. Z ustaleń wynika, że powód w odpowiedzi na to wezwanie skarżącej (data wezwania 16 grudnia 2014 r., data odpowiedzi na wezwanie 19 grudnia

2014 r., ta sama data wpływu odpowiedzi na wezwanie - w terminie wskazanym w wezwaniu) przedstawił polisę obejmującą okres ubezpieczenia od 13 grudnia 2014 r. do 12 października 2015 r. i potwierdzenie uiszczenia składki. Składka została uiszczona w dacie wezwania, tj. 16 grudnia 2014 r., dzień po przyjętym w stanie faktycznym terminie składania ofert.

Zagadnieniem mającym istotne znaczenie w sprawie jest zatem w istocie to, czy opłacenie składki polisy dzień po terminie składania ofert oznacza, że w tym dniu oferent nie posiadał ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Polisa została wystawiona we właściwym czasie i potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia na okres obejmujący ustalony termin składania ofert i planowanej realizacji zamówienia publicznego. Skoro ustawodawca dopuścił możliwość uiszczenia składki w innym terminie niż jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia, z założeniem, że wówczas ubezpieczyciel od dnia zawarcia umowy może ponosić odpowiedzialność (trwa stosunek ubezpieczenia), to oznacza, że stosunek ubezpieczenia wcześniej istniał, a tylko został potwierdzony w ustalonym w sprawie dniu. Przyjęcie, że w takiej sytuacji wadium podlegało zwrotowi nie stanowi zaprzeczenia dotychczasowej wykładni art. 46 ust. 4a p.z.p., skoro nawet w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały uznano, iż nie każde uchybienie wykonawcy w realizacji wezwania uzasadnia zatrzymanie wadium, a ocenie w kontekście zawinienia wykonawcy muszą podlegać wszystkie okoliczności niewykonania w sposób ścisły wezwania i wpływu tego uchybienia na przebieg postępowania przetargowego.

Nie ma również podstaw do przyjęcia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, nie zachodzi bowiem rażące naruszenie powołanych w podstawie skargi przepisów. Niezależnie od tego trzeba też podkreślić, że twierdzenia o istnieniu potrzeby wykładni określonego przepisu i oczywistej zasadności skargi, oparte na podobnej argumentacji, wzajemnie się wykluczają. Jeśli bowiem sprawa wymaga wykładni, to skarga nie może być uznana za zasadną *prima facie*, bez pogłębionej analizy. Jeśli zaś jest tak oczywista, to takiej potrzeby nie ma.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego należało oddalić, bowiem odpowiedź na skargę kasacyjną nie została złożona. Pismo procesowe z dnia 11 października 2017 r. nie stanowi odpowiedzi, której złożenie pozwala na orzeczenie o kosztach. Zezwolenie udzielone na podstawie art. 207 k.p.c. nie zmienia charakteru tego pisma.

aw

jw